

Tekintsük a feladatot megoldottnak. Jelöljük a háromszög csúcsait A, B, C ,-vel, a szabályos n -szögek középpontjait pedig X, Y, Z -vel az ábra szerint.

1993-03-114-1.eps

Az Y körüli $\alpha = \frac{2\pi}{n}$ (irányított) szögű forgatás A -t C -be, az X körüli $\frac{2\pi}{n}$ szögű forgatás C -t B -be, végül a Z körüli $\frac{2\pi}{n}$ szögű forgatás B -t A -ba viszi át. Tehát a három forgatás egymásutánjának (szorzatának) az A fixpontja. Ismeretes, hogy egy α, β és γ szögű forgatás szorzata egy $\alpha + \beta + \gamma$ szögű forgatás, ha $\alpha + \beta + \gamma \neq 2k\pi$, illetve eltolás vagy identitás, ha $\alpha + \beta + \gamma = 2k\pi$. Ennek bizonyítása – az eredőforgatás középpontjának szerkesztési módjával együtt – megtalálható *Rácz János*: Matematika feladatok – ötletek – megoldások c. könyvének 313–315. oldalán. A feladatot ezután úgy oldjuk meg, hogy megkeressük az Y, X illetve Z pontok körüli $\frac{2\pi}{n}$ szögű forgatások szorzatának fixpontját, ami esetünkben az A pont lesz. Mivel az $n = 3$ esetben a három forgatás szögének összege $3 \cdot \frac{2\pi}{3} = 2\pi$, tegyük fel egyelőre, hogy $n \geq 4$. Forgassuk el a sík egy tetszőleges P pontját Y , majd X , majd pedig Z körül $\frac{2\pi}{n}$ -nel. Legyen P képe P' . Ha $P \equiv P'$, akkor P éppen az A pont, ha $P \neq P'$, akkor az A pontot a PP' felező merőlegesen kell keresnünk úgy, hogy $PAP' \sphericalangle = 3 \cdot \frac{2\pi}{n}$ legyen. (Az A pont megszerkesztésének módját az előbb említett könyv hivatkozott lapjain is megtalálhatjuk.) Ezután a C pontot az A pont Y körüli $\frac{2\pi}{n}$ szöggel, B -t az A pont Z körüli $-\frac{2\pi}{n}$ szöggel való elforgatottjaként kapjuk. Mivel az $n \geq 4$ esetben A a forgatás (egyetlen) fixpontja, a feladatnak egy megoldása van.

Az $n = 3$ esetben az ABC háromszög oldalaira kifelé írt szabályos háromszögek középpontjai szabályos háromszöget alkotnak. (Ennek bizonyítása megtalálható a Geometriai feladatok gyűjteménye I. 3160. feladat megoldásában.) Ez azt jelenti, hogy ha $n = 3$, a feladat csak akkor oldható meg, ha az XYZ háromszög szabályos. Megmutatjuk, hogy ilyenkor viszont végtelen sok megoldás van. Legyen $A_1B_1C_1$ tetszőleges háromszög, az oldalaira kifelé szerkesztett szabályos háromszögek középpontjai X_1, Y_1, Z_1 . Az előbbieket szerint az $X_1Y_1Z_1$ háromszög szabályos. Tekintsük azt a hasonlóságot, amelyik az $X_1Y_1Z_1$ háromszöget az XYZ -be viszi át. Legyen ebben a hasonlóságban az $A_1B_1C_1$ háromszög képe az ABC háromszög. Az ABC háromszög feladatunk egy megoldása.

Megjegyzés: Feladatunkkal egy időben Gy. 2772. gyakorlatként kitéztük az $n = 4$ -nek megfelelő esetet. A gyakorlat megoldása az 1992. évi 8–9. számban megjelent. Az ott közölt második megoldás szinte szóról-szóra alkalmazható akkor is, ha $n > 4$.